

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
6455 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 21, 1983

Nr. 251

„Aušra“ Nr. 31(71)

Rusų siautėjimas Merkinės apylinkėse

(Tėsinys)
Žydą Radzevičių gerai prisimenu, nes iš keršto lietuviams virto tikru sadistu. Jo sudrausti niekas net ir nebando, nors apie jo žiaurumą visiems buvo žinoma. Štai kai kurie jo „darbai“.

Kartą rusų prie turgavietės buvome 22 žmonės (tą dieną buvo daug išvedę kaizer, o šiaip būdavome 50-60 žmonių). Radzevičius savo šautuvą atidavė kitam prižiūrėtoji, o pats įėjo į kambarą su nagamu rankoje. Visus sustatė į vieną kampaną. Priekyje stovėjusiam liepė prieiti prie jo ir rūšio vidurį. Tą Radzevičius griebe už apykaklės ir su nagano rankena pradėjo mušti per galvą. Kai areštuotasis praplūpo krauju, paleido jį ir liepė stoti į priešingą kameros kampaną. Toliau buvo lygiai pasielgta su antru, trečiu ir t.t. Sumušė ir sukruvino visus iki vieno. Nebuvo kam pasiskusti, negalėjome paprašyti savo žaizdoms aprišti tvarsčių. Reikėjo plėšyti savo utėlėtus marškinus. Nuo kraujo užkrėtimo mus apsaugos tik karštos maldos.

Vilniaus gatvėje buvusiame alaus sandėlyje įeiti galima buvo laiptais, kurie iš oro buvo dengti. Tačiau jie vedė ne į apačią, bet į rūšio palubę. Kitaip sakant, rūšio durys buvo palubėje, o nuo tų durų žemyn reikėjo lipti paprastomis kopėčiomis. Kada Radzevičius atvedavo areštuotą iš tarymo ar iš kito rūšio, tai jis pirmasis pakildavo laiptais atidaryti rūšio duris. Vos duris atidarys, liepdavo antram prižiūrėtoji leisti areštuotą. Tas priedavodavo laiptais prie atvirų durų, o tada Radzevičius trenkdavo areštuotam į pečius šautuvu

buože. Aišku, nelaimingasis nuo smūgio kriste krisdavo nesiekęs kopėčių. Kaliniai, vos atsivėrus durims, visuomet laukdavo, išskėtę rankas, kad žmogų sugautų dar ore ir šitaip apsaugotų nuo suluošinimo.

Vieną dieną Radzevičius, atsidaręs rūšio duris, šovė į rūšį. Šis sadistas tiesiog išprotyjo. Nežinia, kas jam užėjo. Regis, tą dieną ir girtas nebuvo. Žinoma, šūvi paleido ne tiesiog į žmones, bet į sieną. Tačiau kulka atšokusi užkliudė vienam areštuotam nosį ir veidą. Už šį „špošą“ Radzevičiui niekas nieko nesakė.

Tačiau kartą atsitiko taip, ko ir pats Radzevičius nesitikėjo. Kai jis, atidaręs rūšio duris, areštuotąjį nuleido žemyn kaip visada trenkęs buože į pečius, nuo smūgio šautuvas iššovęs pataikė laiptų pradžioje stovėjusiam kitam prižiūrėtoji, kuris krito negyvas. Po šio įvykio Radzevičius nebebatėmė. Kas su juo atsitiko, nežinia.

Areštuotiems valgyti duodavo kartą į parą „sriubos“. Kiemo artimieji buvo namuose ir galėjo atvažiuoti į Alytų, retkarčiais atvedavo maisto. Tačiau rasti areštuotąjį ir perduoti maistą Alytuje kartais neuztekdavo dviejų parų. Niekados niekas nepaaiškino, kur gali būti areštuotasis. Paprastai namiškis, atsiostodavęs eilėn prie kurio nors rūšio ar bunkerio, ir čia pagal eilę gaudavo ataskymą: „Tokio pas mus nėra!“ Vadinasi, eik prie kito rūšio. Vėl eilė šalk. Ir taip su maišeliu tekdamo stūguriuoti, kol galų gale pataikydavo rasti. (Bus daugiau)

V. Vokietijos filmas apie ok. Lietuvą

Bona. — „Katalikų Bažnyčia po kju ir pjautu“ — tokia pavadinimu Vakarų Vokietijos televizija neseniai perdavė dokumentinį filmą apie sunkią katalikų tikinčiųjų būklę Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Apie penkiolika minučių trukmės filme nemažai vietos buvo paskirta Lietuvai. Filmo komentatorius, pristatydamas gražių Vilniaus šventovių vaizdus, atkreipė žiūrovų dėmesį į tai, kad Lietuvoje, panašiai kaip ir Lenkijoje, katalikų Bažnyčia vaidina labai svarbų vaidmenį tautos gyvenime, nes ji yra ir tautinės kultūros saugotoja, užtvara sovietų vykdomam krašto rusinimui. Nenuostabu, tad, kad sovietinė valdžia visomis priemonėmis engia Bažnyčios ir tikinčiųjų veiklą, siekia užkirsti kelią Bažnyčios įtakai tautos gyvenime. Filmo komentatorius pažymi, kad Lietuvoje nėra tik apie 700 kunigų, kai tuo tarpu nepriklausomoje Lietuvoje jų buvo apie 1,600, tikybės pamokos yra uždraustos, kunigai baudžiami už vaikų katekizaciją, iš 30-ies Vilniaus bažnyčių tik penkos

tėra atdidarytos, viena seniausia bažnyčia — Šv. Kazimiero šventovė — yra paversta ateistiniu muziejumi. Tačiau, toliau pažymi vokiečių televizijos komentatorius, nors Bažnyčia Lietuvoje yra persekiujama kaip niekur kitur pasaulyje, ji tebėra gyva, jos įtaka labai didelė. Ateistams nepavyko jos nugalėti, nes tautoje ji yra įleidusi tokias gilias šaknis, kaip jokiam kitame komunistų valdomame krašte. Komentatorius atkreipia dėmesį, kad daugiau negu 70 procentų jaunavedžių tuokiasi bažnyčiose, labai aukštas procentas tikinčiųjų reguliariai lanko bažnyčią. Komentatoriui kalbant, televizijos ekrane buvo rodoma, kaip žmonės meldžiasi prie Aušros Vartų Dievo Motinos šventovės, gausiai dalyvauja pamaldose Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Sekminių procesijoje aplink bažnyčią, nes už šventoriaus ribų draudžiama procesijai išeiti. Vakarų Vokietijos dokumentinį filmą apie religinį gyvenimą sovietų valdomuose kraštuose stebėjo apie 8 milijonai žiūrovų, ne tik Vakarų Vokietijoje, bet ir kaimyniniuose kraštuose.

Salvadoro konstitucinės asamblėjos pirmininkas Roberto d'Aubuisson pasirašo naują valstybės konstituciją, jau 36-tą nuo 1824 m. Nacionalistų partijos vadovas d'Aubuisson savo partijos buvo išrinktas kandidatu į prezidento vietą. Salvadoro prezidentas bus renkamas kovo mėn.

Izraelis ir Egiptas gaus daugiau lėšų

Washingtonas. — Sekmadienį Egipte lankėsi specialus pasiuntinys D. Rumsfeld. Po pasitarimų su prezidentu Mubaraku buvo paskelbta, kad Egiptas gaus 1.1 bil. dol. vertės karinės paramos. Tos sumos Egiptui nereikės grąžinti. Komentatoriai nurodo, kad Egipto parama buvo padidinta po Izraelio premjero Shamiro vizito Washingtone. Premjeras ir gynybos ministras Arenas išsiderėjo, kad JAV vyriausybė padidintų paramą Izraeliui. Kadangi Washingtonas laikosi apytikrės pusiausvyros tarp paramos Izraeliui ir paramos Egiptui, padidinus Izraeliui skiriamas lėšas, buvo nutarta padidinti ir paramą Egiptui. Egiptui anksčiau buvo skirta 1.3 bil. dol. kariniams reikalams. Iš tos sumos Egiptas galėjo negrąžinti Amerikai 450 mil. dol. Dabar numatyta padovanoti Egiptui 1.1 bil. dol. 1985-tiems finansiniams metams. Šalia to Egiptas dar gaus 1 bil. dol. ekonominės paramos.

Izraelis turėjo gauti 1.7 bil. dol. kariniams reikalams. Iš tos sumos Izraelis galėjo negrąžinti 850 mil. dol. Premjeras Shamir reikalavo 1.7 bil. dol. negrąžinamos „paskolos“. Derybose JAV administracija siūlė 1.275 bil. dol. Pagaliau padarytas kompromisas, sutarta 1.4 bil. dol. suma. Izraelio delegacija turėjo pažadėti, kad Amerikos žydų organizacijos nedarys kongresui spaudimo, nereikalaujama paramą didinti. Pernai kongresas paskyrė Izraeliui didesnę sumą, negu vyriausybė buvo numaciusi. Stebėtojai sako, kad vyriausybė keičia politiką. Valstybės departamentas buvo sudaręs komisiją, vadovaujamą Frank Carlucci. Komisija svarstė užsienio paramos politiką ir rekomendavo duoti daugiau negrąžinamų sumų karinei ir ekonominei paramai, mažiau užsiamti „paskolų“ dalinimu, nes daugeliu Amerikos draugų labai sunku tas pasko-

Ar leis išvykti palestiniečiams?

Tripolis. — Libano uostą Tripolį Izraelio kari laivai apšaudė jau 7 kartus. Palestiniečiai, vadovaujami PLO pirmininko Arafato, jau pasirengę lipti į graikų laivus, kuriuos palaidi Prancūzijos kari laivai. Pirmadienį graikų penki laivai, iškėlę Jungtinių tautų vėliavas, išplaukė į Tripolį iš Kipro salos. Vakar palestiniečių evakuacija turėjo prasidėti, tačiau pirmadienį Izraelio artilerijos sviediniai nuskandino uoste stovintį seną Libano laivą ir padegė Kipro laivą, atvykusį su prekėmis. Izraelio pareigūnas pasakė reporteriams, kad Arafatas ir jo teroristai yra Izraelio prieštari, todėl Izraelis jį persekioja, kur gali. Izraelis neleidžia palestiniečiams išsivėžti sunkiuosius ginklus iš Libano. Arafatas pasakė, kad patrankas ir kitus didesnius pabūklus jis perduos Libano kariuomenei.

Izraelio lėktuvai puolė arabų pozicijas prie Bhamdouno miesto Libane, keršydami už teroristų veiksmus Sidone, kur buvo sužeisti trys Izraelio kariai. Tuo pačiu metu vyko ir

TRUMPAI IŠ VISUR

Atstovų rūmų užsienio reikalų pakomitetas pradeda svarstyti Salvadora žmogaus teisių laužymo klausimą. Planuojama kviesti apklausinėjimams valstybės sekret. Shultzą.

Atstovų rūmų ginkluotųjų jėgų pakomitetas paskelbė raportą, kuriame smerkiama marinių vadovybė dėl Beiruto kareivinių susprogdinimo. Nurodoma, kad nebuvo pakankamos žvalgybos, neprašyta, kad savivudžiai teroristai gali marinius pulti, saugumo priemonės nepakankamos, padaryta klaidų. Dėl to žuvo 241 amerikietis kareivis.

Argentinos prezidentas Alfonsin televizijoje paskelbė naujų įstatymų projektus. Bus pertvarkytos darbininkų profesinės sąjungos, ypač jų vadų rinkimų procedūros. Šiam įstatymui priešinosi peronistai, nes jie dabar valdo argentiniečių darbo unijas. Prezidentas paskelbė pakeičius mokesčių įstatymuose. Mokesčiai bus didinami užsienio prekėms, importuojamoms į Argentiną.

Graikijos premjeras Papandreu lankėsi Rumunijoje, tarėsi su prezidentu Ceausescu. Bendrame pareiškime abi didžiosios galybės: Sovietų Sąjunga ir Amerika raginamos teisti derybas Zenevoje dėl ginkluotės Europoje mažinimo.

Londono Harrods parduotuvė, sužalota airių teroristų bombos praėjusį šeštadienį, vėl atidaryta bizniui, kuris prieš šventes labai geras.

Indija ieško naujų lėktuvų

New Delhi. — Indijoje lankosi Sovietų Sąjungos gynybos viceministras, karo aviacijos viršininkas gen. Pavel Kutachov. Jis viešės penkis dienas, aplankys Indijos karo aviacijos bazes, aerodromus ir tarsis dėl Indijai reikalingų naujų ginklu. Sovietų delegaciją oficialiai prėmė Indijos karo aviacijos štabo viršininkas, maršalas Dilbagh Singh.

Indijoje nemažai aviacijos eskadrilių ginkluotais moderniais sovietų lėktuvais. Indijos spauda rašo, kad Indija norinti pirkti naują sovietų kovos lėktuvą Mig-31, kuris esąs neprastesnis už moderniausias JAV lėktuvus, kurių gausnas Indijos kaimynas Pakistanas.

Komunistų suvažiavimai

Madridas. — Ispanijos komunistų partijos suvažiavimas perrinko gen. sekretorių Gerardo Iglesias, 38 m., nors prieš jį išėjo senasis partijos vadovas Santiago Carrillo, 68 m., ištikimas Maskvos linijos sekėjas. Jis buvo priverstas pasitraukti 1982 m., kai partija smarkiai pralaimėjo Ispanijos parlamento rinkimuose. Iš 1979 m. turėtų 23 atstovų parlamente, 1982 m. liko tik keturi.

Partijos suvažiavime dalyvavo 797 delegatai. Partija išrinko naują 102 narių centro komitetą, kuriame balsuojant dėl gen. sekretoriaus vietos Iglesias laimėjo 69-31 balsu, dviem susilaikius. Tuo pačiu metu vyko ir

Naujas NATO gen. sekretorius

Londonas. — Kaip jau rašėme, NATO gen. sekretorius olandas Joseph Luns pasitraukia iš pareigų ir ateinančiais metais jo vietą užims anglas Peter Alexander Rupert Carrington. Šiuo metu jis yra britų General Electric Co. pirmininkas.

Naujasis NATO sekretorius yra buvęs Britanijos užsienio reikalų ministras ir gynybos ministras. Jo pirmoji profesija buvo kariuomenė. Baigęs Etono kolegiją, jis baigė Sandhursto karinę akademiją ir visą II Pasaulinį karą tarnavo šarvuotųjų dalinių Grenadierių gvardijoje. Pasizymėjo kovose ir buvo apdova-

notas Kariniu Kryžiumi.

Lordas Carringtonas yra pa-prastas olandas, prieinamas, energingas darbininkas, nors kilęs iš aristokratų, — šeštasis Carringtono baronas. Jo protėvis buvo bankininkas Tom Smith, įsteigęs banką 1642 m. Šio anūkas Robert Smith buvo parlamento narys iš Nottinghamo. Už nuopelnus valdžiai jis buvo pakeltas į baronus ir jo sūnus gavo pavardę Carrington. Būsimasis NATO sekretorius mėgsta didžiulius savo paprasta kilme, jis pabrėžia, kad jo pavardė — Smith, kurių anglosaksų pasaulyje yra milijonai.

Lordas Carrington paliko apie save gerą nuomonę užsienio reikalų ministerijoje. Jis daug prisidėjo, ieškodamas taikos Ugadoje. Jam vadovaujant, civilinių karų plėšoma Rodezija tapo Zimbabve. Jis kantrus derybose, laikosi savo žodžio ir nieško tučios garbės, rašo britų spauda. Daug kas nepritarė, kai, kilus Falkland salų karui su Argentina, lordas Carringtonas pasitraukė iš užsienio reikalų ministerijos vietos, garbingai prisimdamas kaltę, kad nepavyko pramatyti Argentinos invazijos.

NATO šalių sostinėse neabejojama, kad diplomatiniai sugebėjimai padės sekretoriui Carringtonui atlikti pareigas. Jis gerai sugyvenas su Europos karo jėgų vyriausiu vadu JAV generolu Bernard Rogers, kuriam teko studijuoti Anglijoje. Lordas Carringtonas mėgo praleisti laisvalaikį savo ūkyje Buckinghamshire. Jis supranta, kad, užėmęs naujas pareigas, jis savo malonumams turės mažiau laiko, turės daugiau laiko praleisti Briuselyje, NATO vyriausiam štabe.

Lordas Carrington daugiausia kritikos susilaukė iš dešiniųjų britų konservatorių. Savo politinėje karjeroje jis tarnavo šešiose vyriausybėse, pradedant su premjere Churchillio vyriausybė. Vienas jo mažesnis svarbos darbų buvo žemės ūkio ministerijoje, kur jis turėjo išnaikinti britų salose prisivėsusius triušius, kurie padarydavo žemės ūkiui daug nuostolių. Jam tas pavyko labai gerai. Jo metodus vėliau panaudojo Australijos vyriausybė.

Vienu metu lordas Carrington vadovavo Europos ministerių tarybai, kuri turi 10 narių. Jo artimieji tvirtina, kad lordui labai nepatinka ilgos kalbos. Jis ieško trumpų, paprastų būdų, sprendžiamas kartais labai komplikotas problemas. Jo savo kabinete labai pasigedusi premjerė Thatcher. Jos nuomone, lordas Carringtonas bus labai naudingas ieškant Europos vienybės.

KALENDORIUS

Gruodžio 21 d.: Petras Kenis, Edburga, Norgaudas, Girenė.

Gruodžio 22 d.: Floras, Demetrija, Gedvidas, Dobilė.

Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:23.

ORAS

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 25 l, naktį 15 l.

Salvadoras rinks naują prezidentą

San Salvador. — Salvadora dešinysis politikas, „Arena“ partijos vadovas Roberto d'Aubuisson buvo iškeltas kandidatu prezidento rinkimuose, kurie planuojami kovo 25 d. Neseniai buvęs kariuomenės majoras d'Aubuisson planavo važiuoti į JAV, tačiau valstybės departamentas jam nedavė vizos. Spaudoje jo vardas rišamas su Salvadora dešiniųjų „mirties komandomis“, kurios persekioja komunistus ar jiems prijaunčius.

Savo kandidatūros paskelbimo kalboje d'Aubuisson kritikavo JAV ambasadaž Salvadore ir teigė, kad visus politinius žudymus Salvadore vykdo komunistai ir jų talpinkai. Jis kritikavo kitą kandidatą į prezidentus, krikščionį demokratą Jose Napoleon Duarte bendradarbiavimu su sukileliais ir pataikavimu valstybės priešams.

Salvadora prezidento rinkimuose jau paskelbti penki kandidatai. Kada buvo renkamas Salvadora laikinasis parlamentas, Duartes partija gavo 40 nuos. balsų, o d'Aubuisson — 29 nuos. Jis liko parlamento pirmininku.

Patarė Andropovui išeiti į pensiją

New Yorkas. — Šios savaitės „Newsweek“ žurnalo rašo, kad sovietų prezidentas Juri Andropov serga inkstų liga. Gydytojai pasakė jam baigti darbus ir išeiti į poilsį. Jam likę 18 mėnesių ar dveji metai gyventi. Nuo rugpjūčio mėn. vidurio, rašo žurnalas, Andropovas buvo gydomas specialioje valdžios sanatorijoje netoli Maskvos. Spėjama, kad jis gruodžio 28 d. dalyvaus aukščiausiojo sovietų posėdyje, nes jis yra to sovietų pirmininkas. Jis truputį pasitaisė, tačiau daktarai bijo, kad jis nebegalės eiti savo pareigų Kremliuje.

Portugalijos komunistų suvažiavimas. Jame dalyvavo Maskvos delegacija, vadovaujama politbiuro nario Michailo Gorbačevo. Portugalai komunistai paskutiniuose parlamento rinkimuose gavo 18 nuos. visų balsų. Partija perrinko ilgametį vadą Alvaro Cunhal, nuolankų Kremliaus tarną. Pirmą kartą į portugalų partijos centro komitetą ir į politinį biurą išrinkta moteris Luisa Araujo.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ŠV. KALĖDOMS ARTĖJANT

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname Lietuvos Skautų sąjungos seses, brolius, jų tėvelius, mūsų draugus ir rėmėjus.

Kristaus gimimo šventė testiprina mus skautiškų pareigų vykdyme ir dvasinių vertybių siekime.

Tegauvina mūsų viltį šviesesne Lietuvos ateitimi ir teatneša jai mūsų visų trokštamą laisvę. Atsigaivinę jubiliejinį metų renginių uose, ryžkimės dirbti LSS gerovės ir jaunųjų brolių sėsių lietuviškumo stiprinime.

Visiems lietuviams linkime giedrios švenčių nuotaikos ir sėkmės naujuose metuose.

Budime!

v.s. Sigita Miknaitis,
LSS Tarybos Pirmininkas
v.s. Vytautas Vidugiris,
Brolijos Vyriausias Skautininkas
v.s. Danutė Eidukienė,
Seserijos Vyriausia Skautininkė
s. fil. dr. Raimundas Strikas,
ASS Vadijos Pirmininkas

Kalėdų varpams skelbiant Didįjį Džiaugsmą, melskime Tautos Viešpatį priartinti Lietuvai laisvės rytą. Stiprinti Tėvynėje kovojančių brolių ir sesių ryžtą, lengvinti kenčiančiųjų kančią; išseivijoje ugdyti tautinį sąmoningumą, stiprinti Tėvynės ilgęsi ir meilę. Lietuviškos Skautybės keliu žygiuojančius laiminti ir diegti pasiryžimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Nuotaikingų Šv. Kalėdų ir laimingų 1984-ųjų metų linki,

"Skautybės Kelias"

Stiprybės ir vilties linkime visiems lietuviams. Telydi mus kalėdinė nuotaika ir džiaugsmas per visus ateinančius metus. Ar nušvis vilties žvaigždėlė išblaškytiems po visus kraštus? Tikėjimas ir ateitį yra didelė jėga, kuri padeda svajoms tapti realybe.

Dėkojame visiems rėmėjams už paramą mūsų veiklai. Jūsų paramos dėka vis siekiame naujų laimėjimų.

Vydūno Jaunimo Fondas

Sesės ir brolius, tėvelius ir rėmėjus sveikiname Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėse. Kalėdų nuotaika telydi jus per visus 1984-sius metus, testiprina jūsų skautiškumą ir lietuviškumą.

"Aušros Vartų" tuntas,
"Kernavės" tuntas,
"Lituanicos" tuntas,
"Nerijos" tuntas

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus jūros seses ir brolius, j. skautininkus ir j. skautininkes.

Gero vėjo!

T.L.J.S. "Grandis" centro vadija

Šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, sveikinu visus skautus ir skaites, ypač skautus vyčiuose pasaulio kraštuose. Užgimęs Kūdikėlis teatneša Jums taiką ir ramybę, o brolius ir seses lietuviams gyvenantiems Sovietų priespaudoje tesuteikia kantrybės, ryžto ir stiprybės kovojant už tautos ir sąžinės laisvę.

Sutikime Naujus metus su entuziazmu. Branginkime mūsų lietuvių kalbą, mūsų skautišką tradiciją, ir ateinančiuose 1984 metuose, nenušikime Dievo, mūsų pavergtos Tėvynės ir mūsų artimo tarnyboje.

s.v.p.s.fil. Eduardas V. Meilus, Jr.
LSB Skautų Včių Skyriaus Vedėjas

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visiems broliams, sesėms, tėveliams ir rėmėjams.

JAV Vidurio rajono vadija

Nuosirdūs sveikinimai ir linkėjimai sesėms skautininkėms. Kalėdų Kristaus atneštas džiaugsmas ir ramybė telydi visas per išstisus metus.

t.n. ps. Mylita Nasvytienė,
L.S. Seserijos s-kių sk. vedėja

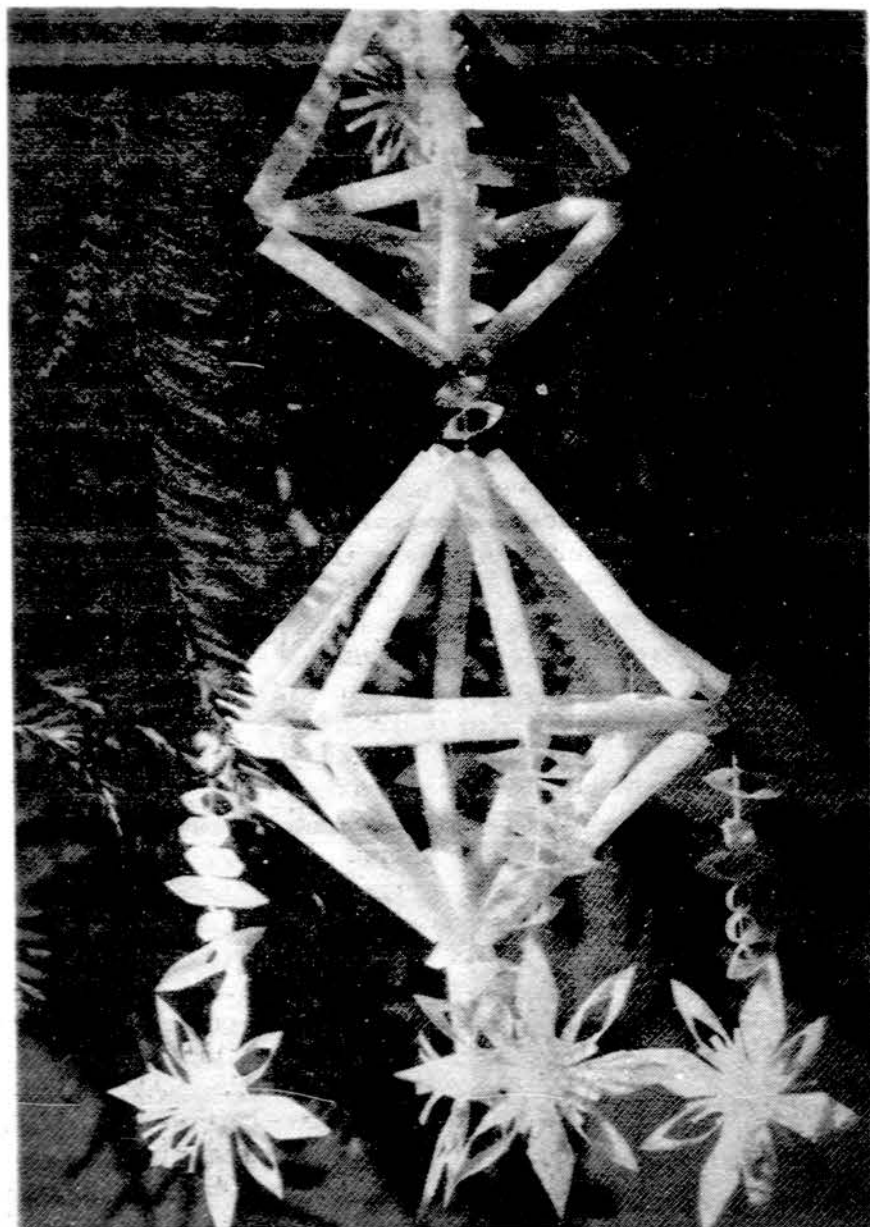
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname seses ir brolius linkėdami laimės, džiaugsmo ir toliau su pasiryžimu sėkmingai dirbti Lietuviškos Skautybės gerovei.

Kalėdų džiaugsmas ir ramybė telydi jus!

Budėkime!

s. fil. Apolinaras Treinys,
A.R. vadeiva
v.s. fil. Petras Molis,
ASS A.R. vadeiva

s. fil. Romas Jokubauskas,
Atlanto rajono vadas
j.s. Genė Treinienė,
A.R. vadeivė

Geriausi linkėjimai Kalėdų šventėse!
(viena iš Akademinių skautų sąjungos Vydūno Jaunimo fondo išleisčių kalėdinių sveikinimų kortelių). Šiaudiniai eglutės papuošalai - s. Elenos Abelienės. Nuotr. Giedros Gustaitės.

VYRIAUSIOJI SKAUTININKĖ RAŠO

Paliepk, dangau, tegul
nutyla vėjas
Tegul liepsnoja
tūkstančiai žvaigždžių
Šią naktį gims
žmojių Atpirkėjas
Šią naktį gims
Ramintojas širdžių
(Sibirian ištremtos
lietuvių eilėraščių)

Sveikinu visas vadoves ir seses besitariančių šv. Kalėdų proga. Linkiu, kad šventinis blizgesys ir triukšmas nunistelbtų Kalėdų nakties rimties, kad pajustumė, jog prašvito naktis ir užgimė meilė.

Seseriškai dėkoju tuntininkėms, vietininkėms ir visoms vadovėms, užbaigusioms pareigas. Žinau, kad turėjote nemažai rūpesčių, bet jūsų darbas buvo naudingas. Tai parodė Jubiliejinė stovykla. Spalio ir lapkričio mėn. keitėsi vadovės - tuntininkės. Džiaugiuosi kiekvienos tuntininkės pasiryžimu ir linkiu, kad šios pareigos nebūtų suprastos vien tik, kaip administracinės pareigos. Būkime savo vienietui tuntininkė, vyriausioji vadovė ir sesuo kiekvienai tunto sesei. Rodykime pavyzdį ir priminkime kiekvienai savo vieneto vadovei, kad Seserijos tikslas - mūsų sesių lietuviškai, skautiškai auklėjimas ir kiekvienos vadovės pareiga kalbėti su sesėmis tik lietuviškai.

Sesės tuntininkės, neveluokite sustatyti darbo metų planą, kurį įteikite ne tik savo vieneto vadijai, bet nusiųskite rajono vadovei. Prižiūrėkite, padėkite ir tikrinkite draugininkes, jų veiklą, sueigų planus ir padėkite juos įvykdyti. Pirmas jūsų rūpestis turi būti metų veiklos pagrindai, ryšis su draugininkėmis. Neuzmirškite tėveliui, ypač naujai į vienatį įstojusį sesių tėveliui. Laiku juos informuokite, praneškite, pasikvieskite. Tas palengvins jūsų tuntininkės darbą. Primenu, kad Seserijos skyrių vadovės yra tos sesės, kurios visada pasiryžusios jums padėti. Rašykite, klauskite, prašykite.

Iki šių metų gruodžio mėn. 31 dienos renkamas nario mokesčiai ir užpildomi registracijos lapai.

Prašu, kad nario mokesčiai yra pakeltas už 1984 metus: Jaun. skautės - 2 dol., skautės - 3 dol., prityr. sk. - 4 dol.

Jaun. skautės - 2 dol., skautės - 3 dol., prityr. sk. - 4 dol.

Jaun. skautės - 2 dol., skautės - 3 dol., prityr. sk. - 4 dol.

Jaun. skautės - 2 dol., skautės - 3 dol., prityr. sk. - 4 dol.

Jaun. skautės - 2 dol., skautės - 3 dol., prityr. sk. - 4 dol.

vyr. skautės, gintarės, zidinetės - 5 dol.
skautininkės - 8 dol.
skautininkės (nedirbančios) - 6 dol.
(Nedirbanti skautininkė - studentė, pensininkė ir t. t.). Neuzmirškime ir vadeivės mokesčio: nuo kiekvienos nario mokesčių mokančios sesės siunčiame savo rajono vadeivei 50 c.

Ateinančiais metais sueina 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Jau dabar prašau vadoves įtraukti į savo darbo kalendorių vienetuose, vietovėse kuo iškilmingiau šv. Kazimiero sukaktį paminėti.

Gruodžio 4 - 6 dienomis lankiau Los Angeles seses brolius. Dalyvavau rajono suaruostame Skautijos 65-rių metų minėjime. Turėjau pasitarimus su "Palangos" tunto vadija, "Grazinos" būrelio vyr. skautėmis, Ramiojo vandenyno vadija ir LSS Brolija. Džiaugiuosi galėjusi jų šventėje ir pasitarimuose dalyvauti. Grįžau namo pasišėmusi jaunatviško džiaugsmo ir nuosirdaus, atviro seseriškumo.

Atiū Jums visoms. Budėkime!
v. s. fil. Danutė Eidukienė
Seserijos Vyriausia Skautininkė

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje
Gruodžio 27 - sausio 2 d. - Skautų akademikų slidinėjimo stovykla.

Sausio 8 d. - Klaipėdos dienos sueiga Jaunimo centre juoros skautams ir skautėms.

Sausio 29 d. - Slidinėjimo iškyla. Organizuoja "Lituanicos" tuntas.

Vasario 12 d. - Visų Chicago tuntų bendra Vasario 16 d. minėjimo sueiga Jaunimo centre.

Vasario 18 d. - Mardi Gras - ruošia Chicago skautiški vienetai.

Kovo 4 d. - Chicago skautijos Kazuko mugė.

Kovo 25 d. - Skautoramavišioms Chicago jaunesniųjų skautų ir skautėjų vienetais Jaunimo centre.

Hartforde
Gruodžio 21 d. - Kalėdinės eglutės puošimas parapijos bažnyčioje.

Sausio 28 ir 29 d. - abiejų tuntų žiemos iškyla.

SKAUTININKIŲ KALĖDINĖ SUEIGA

Chicago skautininkų draugovės narės gruodžio 12 d. vakare, rinkosi į "Ramonės" restoraną paskutinei šių metų sueigai, pasidalinti šventiška nuotaika ir seseriška dvasia. Besirenkančios sesės šiltai ir maloniai pasitiko draugininkė ps. Aldona Palukaitienė. Kiekvienai sesei įteikė tai progai pritaikytą dovanėlę. Susirinko gausus būrys skautininkų. Šioje sueigoje dalyvavo ir Seserijos vadijos narės su Vyriausia skautininkė v. s. Danute Eidukiene ir jos pavaduotoja skautininkė Dalia Goteitiene.

Po trumpo pabendravimo prasidėjo sueiga. Draugininkė sesė Aldona savo kalboje pareiškė, kad jau baigiasi jos kadencija, dėkojo visoms už paramą ir talką. Iš draugininkės pranešimo paaiškėjo, kad praėitų metų laikotarpyje buvo dešimt draugovės sueigų, o vasarą buvo kelios išvykos į gamtą. Ili-ju PL dienu metu, liepos 1 d. įvyko "Aušros" sueiga, kurioje dalyvavo ir iš kitų miestų ir kitų kontinentų tada Chicagoje viesėje skautininkai, -kes. "Aušros" sueiga buvo labai sėkminga, jeje dalyvavo daugiau šimto asmenų. Spalio mėn. pabaigoje buvo sušauktas "Skautininkų suejimas", kuris irgi buvo labai sėkmingas.

Džiugu, kad draugovės veikla smarkiai pagyvėjo, sueigos idomios, planingos. Kviečiame paskaitininkai. Draugovės narių bendravimas nuosirdus, draugiškas.

Po draugininkės kalbos vyko draugovės išdininės s. Halinos Moliejienės pranešimas iš kurio paaiškėjo, kad draugovės išdas yra gerose rankose ir finansiskai tvirtas.

Po pranešimų, sesė Aldona pakvietė skautininkę Jolandą Kerelienę praversti draugovės draugininkės rinkimus. Savo žodyje Jolanda pasidžiaugė klestinčia draugovės veikla ir visos draugovės vardu kvietė sesę Aldoną Palukaitienę sutikti vadovauti draugovei dar vienus metus. Sesė Aldona Palukaitienė vienbalsiai buvo išrinkta naująja draugovės draugininke. Sesė Aldona dėkojo už pasitikėjimą, žadėjo neapvilti, prašė jos nepalikti vienos darbuose, ateiti į taldenyne vadija ir LSS Brolija. Džiaugiuosi galėjusi jų šventėje ir pasitarimuose dalyvauti. Grįžau namo pasišėmusi jaunatviško džiaugsmo ir nuosirdaus, atviro seseriškumo.

Po to sesė Aldona pakvietė visas prie gražiai parengto Kūčių stalo. Stalo gale palikta tuščia kedė, lėkštė ir žvakė - prisiminimui mūsų sesių iškeliavusių pas savo Kūrėją. Žvakę uždegti buvo pakviesta Vyriausia skautininkė v.s. Danutė Eidukienė. Skautininkė Irena Šerelienė paskaitė momentui pritaikytą eilėraščių. Laužėme plotkelę, dalinomės linkėdamas sėkmės ir sveikatos Naujuose metuose. Tada vaišinomės skania vakariene, šnekėdavomės, o skautininkė Regina Kučienė, talkinama skautininkų Danutės Puodžienienės ir Zitės Pocienės, priminė senus lietuviškus Kūčių papročius. Traukėme iš po lėkštės šiaudą, žiūrėdamos kurios ilgiausias, ragavome iš kibirėlio vandeni, ar jis tikrai pavirto vynu, žiūrėjom į sausą obelį šakelę, ar ji šventą Kūčių vakarą prazydės baltu žiedu. Prisimini- mais keliavom į gimtus namus, į toli paliktą tėvynę Lietuvą. Po keletos maloniai praleistų valandų, skirstėmės su viltimi neužilgo vėl pasimatyti. Sustojusios ratu sugiedojom "Ateina Naktis" ir paspaudusios viena kitai ranką, tarusios nuosirdų "labanaktis", skirstėmės į namus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$50.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur - Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad.pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 - 4:00, se.
- Redakcija straipnius taiso savo nuožiūra. Neaunaudota straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVLAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisų perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6 o-8 antr. 12-o; penkt. 10-12. 1-o

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOGINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGŲ -
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaręta treč.

Tel. RE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozo Meškauskio ofisų perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą - Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TOMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1166; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772
DR. PETRAS ŽILBOA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

OKUPACIJOS STUDIJA

Washington jau dvidešimt trečius metus sėkmingai dirba Jungtinis pabaltiečių komitetas, kurian suburti lietuvių, estų, latvių veikėjai. Jie kontaktuoja valdžios įstaigas, kongresmenus, senatorius, vis palaikydami gyvą Pabaltijo valstybių laisvės reikalą ir pasiekdami nemažą laimėjimų.

Visos tos trys tautybės jau keleri metai stengiasi aktyviai į šį užmojų įtraukti studentus. Kiekviena tautybė vasarai parenka vieną studentą, kurio vasaros darba toje institucijoje finansuoja, o jie darbuojasi pagal Pabaltiečių komiteto vadovybės patvarkymą. Ir rezultatai būna visais atžvilgiais pasigėrėtini. Pabaltiečių komitete lietuviams atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba, kuri ir parenka bei finansuoja lietuvių jaunuolio darbą Washingtone. Siemet šioms pareigoms buvo pakviesta Rima V. Šilėnaitė. Estų buvo Kaja Merike Kool, latvių Roberts Ineviss. Jiems buvo duotas uždavimas paruošti studiją apie Pabaltijo valstybių padėtį Sovietų okupacijoje, ypač koncentruojantis į rusifikaciją. Jie tą rūpestingai atliko. Jų studijos leidinio pavadinimas: „The Baltic Republics: A Study in Russification“. Studija paruošta suglaustai. Multiplikato (ne spausdinto) teksto susidarė 22 psl., įvairių statistikos lentelių 6 psl. išnašų ir bibliografijos dar 8 psl. Duomenys parinkti iš visų trijų Pabaltijo valstybių, gal kai kuriais atžvilgiais iš okupuotos Lietuvos duodama truputį mažiau.

Galima pasigėrėti, kad tie mūsų jaunosios kartos darbuotojai savo studiją paruošė suglaustai, kalba faktais. Jie pabrėžia, kad okupanto rusifikacijos pastangos tai vienas iš jų kelių užgrobtų kraštų sovietizacija. Ta rusifikacija ir sovietizacija vykdoma naudojant atstuonių rūšių priemones: deportacijas, kolonizaciją rusų imigrantais, laipsnišką savos kalbos vartojimo siaurinimą ir tautinių tradicijų naikinimą, įvedimą rusų kalbos kaip oficialios kalbos valdinėse įstaigose ir tarnybose, spaudimą, kad kūryboje būtų vengiamos tautinės temos, diskriminaciją tarnybose, siaurinimą finansavimo Pabaltijo kraštų mokyklų, tradicinių vertybių ir tradicinės moralės ardyumą. Tuo būdu stengiamasi Pabaltijo respublikų gyventojus „sutarptautinti“, perdirbant i sovietinę „tautą“. Ir tai daroma ne vien Pabaltijo valstybėse, bet ir kituose Maskvos okupuose kraštuose. Švenčiant Sovietų Sąjungos 60 m. sukaktį, Andropovas pareiškė, kad tautinės sąmonės kiliimas bei daugialypė tautinė politika yra neigiamybės. Visa sovietinė auklėjimo sistema pagrįsta nusistatymu, kad sovietinė kultūra turi būti vienalytė.

Rusifikacijai gausiai panaudojama naujų fabriku statyba. Jie statomi ne pagal Pabaltijo valstybių reikalą, o organizuojami taip, kad priklausytų Maskvai ne tik nuo savo žaliavų, bet ir nuo pagamintų produktų panaudojimo — Pabaltijo kraštų fabriškai didžia dalimi gamina Sovietų Sąjungai. Tačiau juos „specialistai“ gabenami iš Sovietų Sąjungos, Armenijos, Gruzijos, Uzbeko. Atvežtieji daugeliu atvejų gyvena savo „getuose“, net atsiranda ištisi miestai, kaip Dejevo Estijoje, kur gyvena tik rusai ar kiti sovietiniai kolonistai. Sovietai nelabai pasitiki pabaltiečiais ir atgabenamieji rusai bei kiti jų indoktrinuočiai Kremlui sudaro didesnę saugumą Pabaltijo valstybėse.

Ypač kritiška padėtis Latvijoje. Tarp 1959 ir 1970 m. tie atgabenami kolonistai sudarė 58% gyventojų prieauglio. Palaipsniui latviai darosi mažuma savo krašte. Liepojoje 20,000 darbininkų, sutelktų ne iš Latvijos, ruošia naują povandeninių laivų uostą. Taline, Estijoje, neseniai buvo apgyvendinta 6000 rusų veteranų šeimų, duodant jiems primenybę butų paskirstyme. Taline dar 1959 m. buvo 60% gyventojų estų, o 1979 m. jau jų buvo 51%. Panaši kryptis pastebima Klaipėdoje. Lietuvoje padėtis geresnė. Studija nurodo, kad šiame katalikų krašte gyventojų prieauglis gausesnis ir Lietuvoje lietuvių dar yra apie 80%, o Vilniuje lietuvių procentas net didėja ir numatoma, kad apie 1984 m. Vilnius pirmą kartą po daugelio dešimtmečių turės daugumą gyventojų lietuvių.

Tik viena Rusija turi privilegiją, kad rusų mokyklos gali būti steigiamos bet kurioje kitoje jų valdomoje respublikoje, o pabaltiečiams sava kalba mokyklų neleidžiama nei Sibire, nei kitoj šaly. Rygos politechnikos mokykloje jau buvo priimta daugiau studentų į rusų kalba dėstomus kursus, kaip į latvių kalba dėstomus. Estijoje jau daugelis gydytojų ir gailingųjų seserų nekamba estiški ir tai sudaro nemažą sunkumą esant pacientams. Po vadinaros Taškento konferencijos rusų kalba įvedama ne vien į vaikų darželius, bet jau reikalaujama, kad socialiniai mokslai, bendroji pedagogika kai kurios kitos specialios disciplinos mokyklose būtų dėstomos rusų kalba, o disertacijos turi būti rašomos tik rusiškai. Dėstant visus dalykus, o ypač istoriją, socialinius mokslus ir literatūrą, reikalaujama, kad būtų išryškinama sovietinė politika, komunistinė ideologija.

Tačiau ta prievarta taip įkuri, kad 1979 m. gyventojų surašymas Estijoje parodė, jog ten mokančių rusų kalbą procentas per dešimtmetį nukrito nuo 29,2% iki 25,4%, bet toks kritimas tik Estijoje. Apie Lietuvą studentai rašo: „lietuvių procentas dar nepasiekė kritiško lygio. Katalikybė yra galinga jėga, padedanti išsaugoti kultūrinę tapatybę...“ Latvija neturi jos jungiančios tautinės jėgos — religijos, kuri stiprina Lietuvą“.

Tačiau net ir toje okupuotoje priespaudoje yra kai kokių prosvaisčių. Mišrių šeimų vaikams leidžiama pasirinkti tautybę ir dauguma pasirenka Pabaltijo kraštų tautybę. Rusų kalbos primamas nėra gyventojų priimamas. Atkakli rusinimo politika, kaip duomenys leidžia pramatyti, net gali palenkėti pabaltiečius ieškoti daugiau autonomijos ir savos vadovybės. Pabaltiečiams daro įspūdį žmogaus teisių kėlimas JAV kongrese, Helsinkio susitarimų svarstymuose, Europos parlamento posėdžiuose, Baltijos respublikų laisvės dienos paskelbime 1983 metais JAV-se. Latvija šiuo metu labiausiai surusinta. Jeigu ji palūžtų sovietinės priespaudos poveikį, jos jungiamų Estijos ir Lietuvos padėtis žymiai pasunkėtų. Pagal 1979 m. surašinėjimą, Estijos sostinėje Taline iš 441,800 gyventojų, estų buvo 227,376, o rusų 168,513, Vilniuje iš 481,000 gyventojų lietuvių 227,500, rusų 106,800. Latvijoje 1979 m. gyventojų buvo 2,503,000, iš jų — latvių 1,344,000, o rusų 705,000.

Reikia džiaugtis, kad gabenamieji trijų Pabaltijo tautų jaunieji intelektualai įtraukiami į tokį bendrą okupuotų kraštų politinį ir kultūrinį sąlygų studijų darbą.

Juoz. Pr.

LINAS KOJELIS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

L. VALIUKAS

„Raginu jaunimą įsijungti į valdžiosdarbus“, — kalbėdama dr. Jurgis Šarauskas politikų studijų savaitinio dalyviams 1980 metų pradžioje Los Angeles mieste. Jis savo toje pačioje kalboje akcentavo, kad „lietuvių skaičius valdžios biurokratijoje yra labai, labai mažas, jokių būdu neproporcingas mūsų skaičiui Amerikos visuomenėje. Neturint savo tautiečių biurokratijos postuose, mūsų rūpesčiai bei reikmės mažai dėmesio susilaukia, kai valdžios viršūnėse tiesiamos politinės gairės ir kuriami konkretūs planai“.

Tuo metu (1980 metais) Linas Kojelis jau užėmė svarbų postą krašto sostinėje — jis buvo JAV senatoriaus Richard Schweiker (R. — Pa.) vienas iš legislatūriniams reikalams padėjėjų.

Veržlus ir darbštus lietuvis

Linus Kojelis yra dar labai jaunas lietuvis (gimęs 1955 metų rugsėjo 30 Los Angeles mieste). Jis niekad nebėgo nuo lietuviškos ir katalikiškos veiklos: nepaprastai aktyviai reikišėsi JAV LB veikloje, ateitininkuose, lietuvių jaunimo veikloje, frontininkuose ir talkino Rezoliucijoms remti komitetui. Nesvetimais jam buvo ir spaudos darbas: jo straipsnių buvo paskelbta „Drauge“, „Darbininke“, „Aiduose“, „Pasaulio lietuvių“ ir „Ateityje“.

Kalifornijos universitete Los Angeles mieste (UCLA) jis studijavo istoriją ir ekonominius mokslus. Iš baigiančių 7,500 studentų jis buvo vienas iš keturių, gavusių „outstanding senior award for outstanding achievement“. Jis rašė universiteto dienraštyje „UCLA Daily Bruin“ ir buvo jo artimas bendradarbis. Tas studentų dienraštis paskelbė, galima sakyti, šimtus Lino Kojelio „cartoons“ (eilė jo „cartoons“ buvo paskelbta ir „Pasaulio lietuvių“). Juose jis ryškino Sovietų Sąjungos imperializmą, patriotinio nusiteikimo amerikiečių ir moralinius amerikiečių jaunimo (ir senimo) iškrypimus. Tai buvo didelė rakštis kairojo ir komunistinio nusiteikimo studentams. Jie universiteto rajone buvo suorganizuavę keletą demonstracijų prieš Liną Kojelį, išvadindami savo plakatuose ir lapeliuose fašistų, nacių ir kitais vardais. Visa tai neišmetė ir neišstūmė Lino Kojelio iš jo užimtos linijos. Lietuvos bylos ir lietuviš-

kais klausimais Linas Kojelis yra paskelbęs eilę straipsnių ir laišku didžiojoje amerikiečių spaudoje.

Politinis kelias

Amerikiečių politinėje veikloje Linas Kojelis pradėjo žengti pirmuosius žingsnius būdamas dar jaunuolis. Jis 1964 metų rinkimuose jau dalino lapelius už Barry Goldwater. Tais pačiais metais Kalifornijos lietuvių dienoje rugsėjo mėnesį pagrindiniu kalbėtoju buvo Ronald Reaganas, aiškiai pasisakęs už Barry Goldwater. Po poros metų (1966 metais) Ronald Reaganas buvo išrinktas Kalifornijos gubernatorium.

Linus Kojelis su JAV Gynybos sekretoriumi Casper Weinbergeriu.

Būdamas studentu Linas Kojelis ėmėsi konkretesnės veiklos Respublikonų partijos veikloje: vienos vasaros metu dirbo kongresmeno A. Bell (R. — Calif.) krašto sostinės įstaigoje, nepaprastai aktyviai dalyvavo to paties kongresmeno A. Bell ir kongresmeno Robert Dornan (R. — Calif.) rinkiminėse akcijose. Tuo metu jis suėjo į artimą pažintį su Kalifornijos respublikonų žymiu veikėju Lyn Nofziger, vienu iš Ronald Reagano artimų patarėjų. Ta Lino Kojelio pažintis su L. Nofziger daug jam padėjo ateityje.

Mokslas Princetone universitete

Linus Kojelis nepasitenkino vien bakalauratu. Magistro laipsnio siekė Princetono universitete (Master of Public Affairs, — Woodrow Wilson School of Public and International Affairs). Būdamas to universiteto studentu, vieną vasarą dirbo JAV ambasado-

je Atėnų mieste, Graikijoje.

Lino Kojelio pažintis su Lyn Nofziger ir kitais respublikonų darbuotojais padėjo jam ištvirtinti JAV senatoriaus Richard Schweikerio įstaigoje, kurioje išdirbo apie porą metų. Išrinkus Ronald Reaganą JAV prezidentu, kurį laiką talkino jo patarėjui politiniams reikalams Lyn Nofzigeriui. Linas Kojelis 1981 metų spalio mėnesį perėjo dirbti į JAV Gynybos (Department of Defense) departamentą titulu County director for Switzerland, Austria and Ireland, Office of Assistant Secretary of Defense for International Security Policy.

Darbas Baltuosiuose Rūmuose

Linus Kojelis, dirbdamas Gynybos departamente, suėjo į artimus ryšius su tuo metu esančia JAV ambasadore Šveicarijoje Faith Whittlesey.

Prezidentas Ronald Reaganas 1983 metų pradžioje perorganizavo ryšių su visuomene skyrių (public liaison) Baltuosiuose Rūmuose. To skyriaus vedėja paskyrė ambasadorę Šveicarijoje Faith Ryan Whittlesey. Ji, kaip amerikiečių laikraščiai rašo, be politinės veiklos, mėgsta skambinti pianinu klasiškiniu būdu. Ji perorganizavo tą skyrių iš pagrindu, pasirinkdama visus naujus pareigūnus. Į vieną iš postų buvo pakviestas jos pažįstamas Linas Kojelis. Be abejo, tam darbiui Linas Kojelis buvo įteikęs prašymą. Kandidatų tam postui buvo daug. Ji Liną Kojelį pasirinko, nes ji jį pažino iš seniau, jį rekomendavo Lyn Nofziger. Tiesa, eilė lietuvių rašė į Baltuosius Rūmus laišku, pageidaudami Liną Kojelį paskirti į tą postą. Ji vėliau Linui pasakiusi: „Pasirinkau Tave tam darbiui, nes Tave pažinau. Tave rekomendavo Lyn Nofziger, ir atėjai į pašnekesį su manimi puikiai apsiengęs“.

Linui Kojeliui yra pavesta palaikyti ryšius su tautinėmis grupėmis ir katalikais (išskiriant žydus, meksikiečius ir negrus). Palaikyti ryšius su žydais, meksikiečiais ir negrais yra atskiri pareigūnai. Lino Kojelio oficialus titulas darbe — Associate Director, Office of Public Liaison (The White House, Washington, D.C. 20500; telefonas: 202—456-2741).

Anot Lino Kojelio, jo viršininkė Faith Whittlesey esan-

Linus Kojelis, Baltųjų rūmų pareigūnas, sveikina su JAV prezidentu Ronald Reaganu.

ti nepaprastai sumani politiniame darbe, patriotė amerikietė, nuosirdi ir maloni moteriškė. Jis darbe savo iniciatyvai turis neribotas galimybes.

Linus Kojelis jau yra parodęs gražios ir pasigėrėtinos iniciatyvos. Kreditas už Pabaltijo kraštų Laisvės dienos proklamacijos prezidento Reagano viešą pasirašymą, jo kalbą porai šimtų pabaltiečių ir vai-

šes Baltuosiuose Rūmuose (1983 metų birželio mėnesį) atiduotinas Faith Whittlesey ir Linui Kojeliui. Tai istorinės reikšmės įvykis Pabaltijo kraštų laisvės žygyje. Tai tik vienas iš pajudėjimų. Jų yra ir bus daugiau.

Linus Kojelis yra veržlus ir sumanus jaunas lietuvis amerikietis. Jis, nėra abejojantis, sieks aukštesnio posto ateityje ir jį pasieks.

NAUJA PALAIMINTOJI

Popiežius Jonas Paulius II lapkričio 13 d. paskelbė palaimintą Palestinos dukterį vienuolę karmelitę Nukryžiuotojo Jėzaus Mariją Baourdy. Palestina, Atpirkėjo kraujų aplaistyta žemė, pirmaisiais krikščionybės amžiais yra davusi daug didelių šventųjų. Vėliau čia įsigalėjo islamo religija. Krikščionys buvo priversti trauktis. Po ilgu šimtmečių palaimintoji Nukryžiuotojo Jėzaus Marija yra pirmasis krikščioniškojo šventumo žiedas Palestinoje.

Nauja palaimintoji gimė netoli Nazareto katalikiškoje šeimoje 1846 metais. Nuo pat kūdikystės dienų turėjo daug kentėti. Būdamas dvejų metų, liko našlaitė. Augo dėdės šeimoje, patirdama daug skriaudų ir pažeminimų. Vos patėjęsį našlaitę globėjai vertė ištekti, bet Marija tokiam planui pasipriešino visomis savo jėgomis. Buvo mūšama ir verčiama priimti islamo tikėjimą. Pasivedusi Šv. Marijos globai, pasitraukė iš namų ir prie Jėzaus Kristaus kapo Jeruzalėje padarė skaištybės įžadą. Pasiekė Beirutą ir čia pateko į vieną arabų šeimą kaip tarnaitė. Drauge su šia šeima persikėlė į Marselį, Prancūzijoje. Būdamas 19-kos metų, įstojo į Šv.

Juozapo seserų vienuoliją. Po dvejų metų, dvasios vadovų patariama, perėjo į karmelietų vienuoliją. Dar būdama naujokė, drauge su kitomis seserimis persikėlė į Indiją, kur kūrė karmelietų vienuolyną. Grįžo į Šventąją žemę ir Betliejuje iškūrė kitą seserų karmelietų vienuolyną. Dievas seserį Mariją buvo apdovanojęs ypatingomis mistinėmis dovanomis: mistinės ekstazės, Kristaus kančios žaidos — stigmos, jos gyvenime buvo dažni reikiniai. Vienuolyne duotas „vardas“ sesuo Nukryžiuotojo Jėzaus Marija geriausiai išreiškia šios mistinės dvasinį veidą. Jos idealas buvo drauge su Jėzaus Motina Marija ir kaip Marija po Jėzaus Kristaus kryžiumi dalyvauti pasaulio atpirkimo aukoje.

Sesuo Nukryžiuotojo Jėzaus Marija mirė, sulaukus vos 32 metų amžiaus. Iškeldamas į atorių garbę šią paprastą arabų tautos dukterį, popiežius Jonas Paulius II kvietė melstis, kad Dievas grąžintų taiką jos gimtinei Palestinei ir kitiems arabų kraštams.

Jei nematai dugno-nebrisk per upę.

Norvegai

UGNIS NELAUKIA

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

2

Nuėjusi mama su Antanu padėjo jiems išlipti iš ratų. Ji įžengė trobon su savo našta labai nedrąsiai. Žalsvos akys atrodė baukščios ir drėgnos. Ovalinis veidas, gal nuo vėjo, kiek įraudęs. Tokia jaunutė... nors, pagal Antaną, ji jau devynioliktusius bebaigianti. Nuslinkus skarelei nuo galvos, sužvilgo kaštoniniai plaukai, į viršų sušukuoti ir užpakaly surišti juodu aksominiumi raikšteliu. Ji, lyg ir prisiversdama, mėgino nusišypsoti.

— Vadinuosi Renata Naudžiūtė, — tarė pasveikindama arčiau esantį tėtį ir iš tolo linktelėdama kitiems.

— O iš kur būsi kilus, Renata? — pasiteiravo t. ama, prašydama sėstis.

— Nuo Gizų. Tarp girių buvo tas mūsų ūkelis, bet nepertoli nuo plento, einant į Marijampolę.

— Naudžiūs... lyg ir girdėta, — mėgino prisiminti tėtis.

— Mano tėvas buvo račius, dirbdavo ir baldus. Nemažai žmonių ir iš toliau su reikalais atvažiuodavo.

Derybos buvo trumpos. Augindama čia savo kūdikį, turės atskirą kambariuką ir padės darbuose kur kada prireiks. O dėl atlyginimo — matysis vėliau.

— Tai rytoj atvažiuosim su vyge ir su daiktais. Visas jos turtelis gal ir sutilps į tą vygę, — liūdnai nusišypsavo Antanas.

— Tai kam čia su mažutėliu tarakytis du

sykiu. Tegul juoda čia pasilieka, o rytoj Stasys nuvažiuos paimti daiktų, — pasiūlė mama.

Visi pritarė. Mamai paprašius nusiimti apsiaustą, paėmiau vaikutį iš Renatos rankų. Iš arti jau seniai buvau bemačius tokį mažą žmogelį. Jo akutės buvo apvalios, labai mėlynos ir protingos. O gal man tik taip pasirodė. Jis žvalgėsi ir čiupsėjo lūpytėmis.

— Tai velykaitis šiems namams, — linksmai pasakiau, nes buvo Verbų sekmadienis. Kažkas pusbalsiu nusijuokė. Mėgino nusišypsoti ir Renata, nuleisdama akis. Vaikutis ėmė garsiai nerimauti. Renata palinko į mane ir tyliai pasakė:

— Jis alkanas. Pati maitinu dar... — Mamute, nešu atsi į kambariuką prie virtuvės. Ten dar šilčiausia, ar ne?

— Gerai, Elenute. Tik reikės iš ten išnešti kas nereikalinga ir lovą perkloti.

Abi, sulindusios į kambariuką, užsadarė duris. Renata pervystė mažutį, o paskui ruošėsi maitinti. Juos palikus, stabtelėjau virtuvėj prie langų. Virš sodo, kaip suplėšytos skaros, slinko pilki debesys, tai užstodami, tai vėl atidengdami nutrupėjusiais spinduliais ankstyvo pavasario saulę. Pajuodavusio sniego lopai baigė savo dienas ant perykštės, bepradedančios atsigauti, žolės. Vievėsielis čireno, lyg žandindamas geresnę rytojaus viltį. (Ši mergaitė, tarsi užversta knyga, su savo drama patį jaunystę. Nors ji ir niekad nieko apie save nesakytų, jaučiau svarbiausius akcentus jos gyvenimo iki mažiesių detalių).

Kai Renatai užmigdžius kūdikį, abi grįžom ir šeimyninė, Antanas jau sėdėjo prie stalo ir, susidauždamis su tėtuku gintarinės, degtinės taurelėmis, smagiai šnekučiavosi. Mama dėlėjo ant stalo pietų likučius, papildydama sūriu, rūkytais lašinukais, arbata ir sausainiais. Mudvi susėdom prie stalo

(Bus daugiau)

„Aušros“ sukakties minėjimo Daytona Beach programos dalyviai. Iš kairės pirmoje eilėje: A. Kašubienė (Rožė), režisore Mackialienė (Barbora) ir J. Daugėlienė (steikienė); antroje eilėje: J. Daugėla (paskaitininkas), A. Kašuba (pasakotojas), J. Sodaitis (Jurgis), K. Barūnas (knygnešys Ruseika), J. Lepėška (klubo pirmininkas).

FLORIDOJE LIETUVIAI

Daytona Beach, Fla.

ISPŪDINGA „AUŠROS“ METŲ UŽSKLANDA

Šie 1983-tieji metai buvo lietuviams paskelbti „Aušros“ metais. Ištiesius metus laisvojo pasaulio lietuviai suskato įvairiomis priemonėmis deramai iškilmingiau ir pilniau paminėti šio istorinio lietuviško laikraščio šimtąjį gimtadienį ir drauge buvo prisiminta legendarinė knygnešų gadyne. Ypačingai šiai sukaktčiai daug dėmesio, kaip ir dera, skyrė lietuviškoji laisvojo pasaulio spauda.

Mūsų ne tik didieji, bet ir mažesnieji telkiniai visi be jokios išimties surengė atitinkamus „Aušros“ minėjimus, kurių programose kalbomis ir meniniais parengimais buvo išryškinta „Aušros“ reikšmė mūsų tautai. O taip pat „Aušros“ pasirodymas caro okupuotoje Lietuvoje buvo prisimintas ir visuose kituose mūsų minėjimuose ar iškilmėse.

Neatsiliko ir Floridos pensininkai. Turbūt, patį pirmąjį „Aušros“ minėjimą dar pereinant metų pabaigoje surengė vietinis lietuvių klubas St. Petersburg. O Daytona Beach lietuviai gruodžio 9 d. surengė ispūdingą ir atmintiną šių sukaktuvių metų užsklandą.

Tiek pirmajame ir taip pat Daytona Beach minėjimuose šios sukakties didžiąją prasmę aptarė Jonas Daugėla. Savo kalboje Daytona Beach jis pabrėžė, kad „Aušros“ atsiradimo nereikėtų sieti su kuriuo nors vienu asmeniu. Prieš 100 metų „Aušros“ skelbiamos idėjos atgijo visoje mūsų tautoje. Ir už tai labai ribotu tiražu leidžiama „Aušra“ tuojau rado platų atgarsį visoje šalyje. Trumpu laiku neliko nė vieno tolimiausio užkampio, kurio nebūtų pasiekęs tas taip kuklios išvaizdos laikraštis. Neliko nė vieno lietuvių, kuris nebūtų girdėjęs apie „Aušrą“.

Šiandien okupuotos Lietuvos padėtis labai panaši. Tačiau mūsų tauta jau yra visai kitokia. Jos priekiai jau nebe reikia. Ji pati kovoja už laisvę. Tad ir šiandieninė pogrindžio „Aušra“ ir kiti leidiniai yra skirti ne Lietuvos kaimui, bet laisvajam pasauliui. Šiuos „Aušros“ sukaktuvinius metus ispūdingai užskelndė režisierės Dalilos Mackialienės parengtas S. Čiurlionienės „Aušros Sūnų“ dramatos montažas. Šis veikalas buvo sukurtas 1926 m. Jis buvo vaidintas visuose Lietuvos teatruose ir taip pat labai mėgiamas statyti mėgėjų grupėse. S. Čiurlionienės šioje dramoje gabiai atvaizdavo „Aušros“ gadyne lietuvių nuotaikas ir sukūrė šiam laikotarpiui būdingus charakterius.

Rež. D. Mackialienės šiam pastatymui suburtas vietos menininkų vienetas „Aušros Sūnų“ dramą atliko statinė-skaitymo forma. Tačiau visi skaitytojai taip puikiai ir įtikinamai paskaitė savo vaidmenis, kad susirinkusiems paliko veik pilno teatro vaidinimo ispūdį. Atrodo, kad trūko tik dekoracijų ir atitinkamos aprangos.

Be abejo, kad skaitymo viršūnė šiame pastatyme pasiekė pati režisore, skaitydama elgetos knygnešės Barbaros vaidmenį. Taip pat iš visų išsiskyrė ir K. Barūnas užgūdinto knygnešio — „teisybės kareivio“ vaidmenyje. Jo ryškus artistiškas balsas ir įtikinama intonacija parodė jo įgimtą vaidintojo gabumus. Klausantis jo knygnešio priekaitos monologą, buvo galima labai pilnai įsivaizduoti, kaip puikiai ir išbaigtai jis atliktų šį vaidmenį pilname šio veikalio pastatyme scenoje.

J. Daugėlienė gražia savo balso spalva jausmingai paskaitė knygnešio žmonos Ruseikienės vaidmenį. Stebint ją, buvo ryškiai matyti, kad teatro scena nėra jai svetima. O knygnešio sūnaus Jurgio ir jo sesers Rožės dialogas, kurį ne tik paskaitė, bet dalinai ir suvaidino J. Sodaitis ir A. Kašubienė, labai pajavairino šį dramatos statinį pastatymą. Visą šio S. Čiurlionienės veikalio montažą gražia tarsena ir ryškiai skaitymu surišo pasakotojas A. Kašuba.

Stebint šį scenos parengimą buvo galima ryškiai pastebėti, kad ne tik režisierė, bet visi skaitytojai įdėjo labai daug darbo valandų ir rūpestio ir rimtai šiam pastatymui visi pasirėmė.

Tai buvo, turbūt, pirmas panašaus lygio meninis parengimas šioje negausioje Floridos lietuvių apilkoje. Netenka abejoti, kad šis suburtas meno vienetas drąsiai galėtų pajavairinti ir kitų Floridos lietuvių kultūrinį gyvenimą.

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

Susijungusi su Lietuvių Fondo Federalinio Kredito Kooperatyvu
AKTYVAI 16,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE 2422 W. Marquette Rd. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110	CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201
Pirm. 2:00—6:00 Treč. 2:00—6:00 Šešt. 10:00—12:00	Antr. 3:00—6:00 Ketv. 3:00—6:00 Šešt. 10:00—12:00

Moka už Einamąją sąskaitą 9%. Paskolos nuo 12.5%.
Turime įvairius sertifikatus (procentai keičiasi kas savaitę).
Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

nesamos ir negalimos bombos „sprogdinimas“.

„Toliau str. autorė, remdamasi klaidingomis prielaidomis, pranašauja, kaip atrodysianti toji eventuali kelionė: komunistai „leisį atlaikyti vienas viešas Mišias ir pasakyti keletą paguodos žodžių“. Kai tai įvyks (iš kur žinoma, kad įvyks?), tada esą jau kryžius ant visa ką rašo Kronika apie religijos persekiojimą, kryžius ant visų skundų dėl religijos persekiojimo ir tada jau niekas netikės, kad toks persekiojimas iš tikrųjų yra... Klaidingos išvados, nes pamatos klaidingomis prielaidomis.

Pagaliau straipsnio autorė nurodo, ką popiežiaus s vietoj vizito į Lietuvą turėtų padaryti: gražinti į Seinų katedrą lietuviškas pamaldas, viešai paskirti lietuvių kardinolą ir garsiai užstoti už religiją baudžiamus kunigus.

Dėl šių pasiūlymų galima tiek pasakyti: Seinų katedroje gražintos lietuviškos pamaldos po to, kai popiežius parinko Lomžos vyskupijai asmenį, kuris turėjo tai padaryti. Lietuvių viešas kardinolo paskyrimas (kuris labai lietuvių tarpe linksnuojamas, tarsi koks išganymas) ar tikrai pasitarinėtų Lietuvos Bažnyčiai? O gal padėtį dar labiau apsunkintų, žinant, kad Maskva tam priešinga? Ateis laikas, kai aplinkybės pasikeis ir lietuvių susilauks savo tautiečio kardinolo. Bet dabartinė aplinkybėse tas tikrai nepasitarinėtų Lietuvos Bažnyčiai. Kas iš to, kad latviai gavo kardinolą? Tuo nepalengvėjo Latvijos katalikų persekiojimas, nepastebimas bet koks religinio ir bažnytinio gyvenimo atgimimas. Ir kard. Vaivodas,

kaip lygiai vysk. L. Povilonis, nebuvo išleisti į Vyskupų sinodą Romoje. Dėl to Vyskupų sinodo prezidiumas (trys kardinolai) pareiškė Maskvai protestą ir apgailestavimą, kad neleista atlikti vyskupams savo pareigą, pažeista religijos laisvė ir Helsinkio Baigiamojos akto nutarimai. O vyskupams pasiūstos užuojautos ir solidarumo telegramos. Dėl persekiojamų Lietuvos kunigų Vatikano organas „L'Osservatore Romano“ 1983.V.11 d. laidoje pranešė apie kun. Svarinsko nuteisimą ir kun. Tamkevičiaus suėmimą. Tai reiškia, pagal laikraščio išvadą dar didesnį religinės laisvės varžymą ir paaštrėjimą laisvosios minties tramdymą. Tai gi padaryta, kas galima. Ne-

jaugi str. autorė tiki, kad jos iškelto klausimu. Šiaip popiežiaus protestas Maskvai ką nors padėtų, kaip nepadedą daugybę raštų ir protestų, siunčiamų Lietuvos ir kitų kraštų katalikų Maskvai. Visa tai rašau, pagal str. autorės pageidavimą pasisakyti

jos iškelto klausimu. Šiaip leistas į polemikas nesu linkęs.

J. Vaišnora, MIC.

Piktas žmogus panašus į anglį: jei nedegina, tai tepa. Budos išmintis

1983-ųjų metų, gruodžio mėn. 13-tą dieną, Mequon, Wisconsin, savo bute, sulaukusi 62-jus metus, nelaimingai mirė mūsų gėlė ir motina

Jadvyga Kristina Dargienė

Priklausė Neo-Lithuanų korporacijai ir Lietuvių Bendruomenėi. Palaikė bus pašarvoti Petkus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street, Chicago, Illinois, tel. (312) GR 6-2345, gruodžio 22 d. (ketvirtadienį) nuo 4 iki 9:30 val. p.p. Gruodžio 23 d. (penktadienį) 10 val. ryto laidotuvių maldos koplyčioje ir po maldų bus išlydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Sirdingai prašome gimines, bičiulius ir pažįstamus dalyvauti maldose ir laidotuvsė. Seimos pageidavimu, vietoj gėlių prašome aukoti pagal savo nuožiūrą lietuvių labdaringsiems, kitokiems fondams bei mūsų vienuolynams.

Pranešame dideliame skausme likę: vyras Leonardas Algirdas, dukterė Vita Jūratė Girdvainienė su vyru Vytautu Eduardu, sūnūs — Gintaras Leonardas, Vydas Viktoras ir Algimantas Antanas su šeima.

PRENUMERUOKITE
CATHOLIC DIGEST
Vieneriems metams tik \$9.97
Jūsų auka padės išmoksinti brolius vienuolius ir kunigus.
Prašome rašyti arba skambinti
FRED ELLYNS
Skokie, IL 60076 Phone: 679-3927
8219 N. Kilpatrick Avenue

We sell tickets at
VITO'S
2835 W. 71st St.

Bičiuliui vytautiminkui

A. + A.
KAZIMIERUI MICKEVIČIUI
mirus, reiškiam gilią užuojautą jo dukterai dr. Eugenijai Onai Žukauskienei su šeima, sūnui inž. Jonui su šeima, artimiesiems ir draugams.

J. ir M. GUOBUZIAI
P. ir J. GRUODZIAI
S. ir N. RAUCKINAI
J. SAKAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1983 m. gruodžio 19 d., sulaukusi 85 m., mirė mūsų mylima motina, uošvė, senelė ir sesuo

A. + A.
KAZIMIERA GIEDRAITIENĖ
Gyveno Cleveland Ohio

Laidojama penktadienį, gruodžio 23 dieną. Nuliūdime liko: sūnus Vytautas, marti Aniceta, anūkaitė Kastytis Giedraitis, su žmona; Eglė Lanaušienė su vyru, proanūkaitė Matas ir Simas; ir Rūta Mikulionienė su vyru; seserys Emilija Jankauskienė ir Mikalina Matušaitienė; ir kiti giminės.

A. + A.
KAZIMIERUI MICKEVIČIUI

mirus, reiškiam gilią užuojautą dukteriai dr. Genovaitės Žukauskienei, sūnui inž. Jonui Mickevičiui, jų šeimoms, artimiesiems ir Cicero LKDS Skyriui ir kartu liūdime.
LIETUVIŲ KRIKŠCIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGA

A. + A.
JUZEFAI ZAREMBIENEI

mirus, dukterims ALDONAI BUIVYDIENEI ir BIRUTEI BRIEDIENEI ir jų šeimoms reiškiam gilią užuojautą.

IRENA IR JUOZAS RASIAI
IR ŠEIMA

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Tėvas ir sūnus

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Kopyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× "Draugas" ateinantį šeštadienį, gruodžio 24 d. Kūčių dieną, bus uždarytas visą dieną. Taip pat bus uždarytas pirmadienį, gruodžio 26 d. Tomis dienomis, kaip ir visos įstaigos, nedirbs nei redakcija, nei administracija, nei spaustuve. "Draugo" antradienio, gruodžio 27 d., laida bus išleista iš anksto.

× Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Bernelių Mišios bus gruodžio 24 d. 12 val. naktį. Giedos parapijos choras ir solistai — M. Momkienė, G. Mažeikienė, A. Giedraitienė ir V. Momkus. Chorui vadovauja muz. Antanas Linas. Vargonais palydės Alvydė Eitutytė ir Kazys Skaisgirys.

× "Draugo" platinimo konkursas, kuriam premijas skiria kun. Juozas Prunskis, jau yra prasidėjęs gruodžio — spaudos mėnesį ir tęsis iki vasario mėnesio. Premijos 300 dol. ir dvi po 100 dol. bus paskirtos Vasario 16 d. proga tiems, kurie daugiausiai išplatinę, suradami naujų prenumeratorių.

× Chicago studentų ateitininkų draugovės rengiamas susikauptimo vakaras vyks šį penktadienį, gruodžio 23 d. Ateitininkų namuose. Vakaro programą prasidės 7 val. vak. Šis vakaras sudarys gerą progą pasirošti Kristaus gimimo šventei šeimyniškoje ir draugiškoje aplinkoje.

× Paštas prašo pranešti, kad antrą Kalėdų dieną, gruodžio 26 d., laišakai ir laikraščiai nebus išnešiojami. Paštas dirbs tik taip, kaip sekmadieniais ir kitomis šventomis dienomis. Taip pat bus ir pirmadienį po Naujųjų metų, sausio 2 d.

× Natalija ir Jonas Vazneliai, Gifts International savininkai, padovanoto albumą, į kurį įdėta nuotraukų, kaip sekmadieniais ir kitomis šventomis dienomis. Taip pat bus ir pirmadienį po Naujųjų metų, sausio 2 d.

× Meilutė ir inž. Petras Ruliai, praleidę atostogas Juno Beach, Fla., grįžo prie tiesioginių pareigų. Meilutė yra aktyviai įsijungusi į visuomeninį gyvenimą ir keliose organizacijose yra valdybos narė.

× Jonas Sakas sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga ir linki laimingų Naujų Metų. (sv.)

× Alfonsas ir Valda Paška su šeima (7730 S. Linder Ave., Burbank, Ill.), nuširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Vietoje kortelių skiria auką "Draugui". (sv.)

× Mūsų naujai padidintoje krautuvėlyje apžiūrėkit didelį pasirinkimą gražių dovanų jūsų brangiajam asmeniui. Gauta nauja siunta Lladro, kristalo, porcelano, Hummel, auksinių ir deimantinių papuošalų, kalėdinių dekoracijų (medinių ornamentų, prakartelių "Nativity sets", "Nut-Cracker" figurėlių ir kt.). Geras pasirinkimas, žemos kainos. Dalė ir Romas. Dėkui maloniai lauks jus — Avalon Galleries, 4243 S. Archer Ave., Chicago, Ill. Tel. 247-6969. Atidara 7 dienas savaitėje iki Kalėdų. (sk.)

× Rengiamas sutrumpintas vienerių metų harmonijos kursas. Kursai prasideda sausio 2 dieną. Skambint Povilui Mieliuliui tel. 376-0010. (sk.)

× J. Brazaičio Rašų IV t. prenumeratoriams buvo išsiunčtas spalio mėn. pradžioje. Kelias knygų grįžo nepasiekusios adresuotų dėl adresų nusitrynimo. Prenumeratoriai, kurie negavo IV t., prašomi pranešti "Į Laisvę" Fondas — 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Alf. Pargauskas (sk.)

× Parduodamos iš Lietuvos tulpių staltiesės, visoki lino audiniai, paveikslai, velniukai, ir gintaras. Skambint 656-6599.

× Sv. Mišios Lemonto lietuviams bus De Andreas koplyčioje per šv. Kalėdas tuo pačiu laiku — 12:45 val. Paskiau šv. Mišios bus sausio 8 d. Šį sekmadienį ruošiami pietūs, kurių pelnas bus skiriamas Lemonto Lituanistinei mokyklai ir Montessori mokyklėlei.

× Dail Jurgio Daugvilos medžio kūrinių — kopylytulpių su Rūpintojėliu įsigijo Beverly Shores lietuviai. Pereitą sekmadienį jis buvo pašventintas. Kopylytulpis laikinai padėtas Sv. Onos bažnyčioje.

× "Elta, Information Bulletin", anglų kalba leidžiamas informacijos biuletėnis, Nr. 11, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje sudėti dokumentiniai pasisakymai Amerikos ir sovietų atstovų prie JT, senato rezoliucija Pabaltijo valstybių apsisprendimo klausimu ir kt. Taip pat parduodama "Kronikos" medžiaga apie religijos persekiojimą ok. Lietuvoje. Įdėtas ir New Jersey teisejo sprendimas dėl OSI-KGB suokalbčio, teisiant vadinamus "karo nusikaltėlius". Biuletėnį leidžia Tautos fondas.

× Vincentas Shaulis, buvęs miestelio burmistras, archit. Henrikas Novickas, Roma Dambrauskienė, Suzana Galinienė, Ona Dambrauskaitė — Stephens yra išrinkti į naują Beverly Shores Lietuvių klubo valdybą. Pareigas perims sausio mėnesio susirinkime.

× Kazys Binkis bus paminėtas Sophie Barcus šeimos lietuviškojo radijo programoj (banga 1490 AM) šį sekmadienį, Kalėdų pirmą dieną. Apie jį kalbės Algirdas Titus Antanaitis. Jo kūrybą skaitys Gailė ir Indrė Antanaitytės. Programos pradžia 8:30 val. ryte.

× JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas Kazys Laukaitis ir visa valdyba nuširdžiai sveikina LB apylinkių valdybų pirmininkus, valdybų narius ir visus LB darbuotojus, o taip pat "Draugo" dienraščio leidėjus, redaktorių ir administracijos personalą. Linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1984 metų.

× Mažeika-Evans laidotuvių direktoriai sveikina visus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. Atsiųsime jums velturi 1984 metų sieninį kalendorių, paskambinus nms telef. 737-8660. (sv.)

× Feliksas Mackevičius, 2457 W. 46 Place, Chicago, Ill., sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. (sv.)

× Regina ir Vincas Vaitkevičiai švenčių proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus linkėdami sveikatos ir džiaugsmo visuose gyvenimo keliuose. Vietoje kortelių skiria auką "Draugui" parenti. (sv.)

× Feliksas ir Agota Valaičiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų metų. Vietoje šventinių kortelių skiria auką "Draugui". (sv.)

× Rengiamas sutrumpintas vienerių metų harmonijos kursas. Kursai prasideda sausio 2 dieną. Skambint Povilui Mieliuliui tel. 376-0010. (sk.)

× J. Brazaičio Rašų IV t. prenumeratoriams buvo išsiunčtas spalio mėn. pradžioje. Kelias knygų grįžo nepasiekusios adresuotų dėl adresų nusitrynimo. Prenumeratoriai, kurie negavo IV t., prašomi pranešti "Į Laisvę" Fondas — 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Alf. Pargauskas (sk.)

× Parduodamos iš Lietuvos tulpių staltiesės, visoki lino audiniai, paveikslai, velniukai, ir gintaras. Skambint 656-6599.

× Inž. Kazimieras Pocius krisdamas sunkiai susižeidė ir guli šv. Antano ligoninėje, 501 kambaryje. Dieną prieš šia nelaimę Balfio Beverly Shores skyriaus valdybos posėdyje jis pranešė, kad rudens vajus praėjo sėkmingai, 35 aukotojai labdarai aukojo per 1200 dol. K. Pocius vadovavo vajui ir pats vienas rinko aukas.

× Adolfas ir Jadvyga Damušiai sveikina visus pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų proga.

× Kun. Jonas Znotinas, Temple Hills, Md., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, protėjęs prenumeratorų su visa šimtaine. Kun. J. Znotiną ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už dosnią auką labai dėkojame.

× Stanley ir Emily Balzekai, Oak Brook, Ill., mūsų nuosirdūs rėmėjai, atsiuntė visą šimtinę su laiškučiu: "Sveikiname jus visus ir dėkojame už jūsų gerus darbus ir meilingą viltį dėl lietuviškos spaudos rėmėjas, atsiuntę dovaną ir linkėjimus. Stanley Balzekas yra "Balzekas Motor Sales" įkūrėjas ir daugelį metų sėkmingai vedė automobilių prekybą iki užaugo sūnus Stanley Balzekas, jr., ir anūkaiti.

× Kaz. Pravilionis, Byron Truck Stop Motel, Byron, Ill., savininkas, mūsų garbės prenumeratorius ir nuosirdūs lietuviškos spaudos rėmėjas, atsiuntė mokėstį už dvi "Draugo" prenumeratas ir dar pridėjo visą šimtinę, kad "Draugas" gyvuotų. Taip pat visam "Draugo" štabui palinkėjo linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1984 metų. Kaz. Pravilioniui už dosnią auką ir nuolatinę paramą tariame nuosirdų aciu.

× Klemensas ir Adelė Juškevičiai, gyv. Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linki linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Vietoje kalėdinių sveikinimo kortelių, skiria auką "Draugui".

× Dipl. teis. Marijonas Šnapėtytis, žmona Nijolė, dukrelės Vytė ir Rūta sveikina savo gimnaisčius, artimuosius, bičiulius, kolegas teisininkus ir bendraminčius šių didžiųjų švenčių proga ir linki Jiems ir Jų šeimoms tyro Kalėdinio džiaugsmo, o Naujuose 1984-ame metuose daug sėkmės ir laimės.

× Vytautas ir Genovaitė Beleckai iš Sunny Hills, Fla., šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų proga sveikina visus gimines, draugus, visus Sunny Hills gyvenančius lietuvius bei visus "Draugo" skaitytojus. Vietoje kortelių skiria auką "Draugui". (sv.)

× Stella Sheputis, Cicero, Ill., mūsų nuosirdi rėmėja, šv. Kalėdų proga atsiuntė 40 dol. auką lietuviškos spaudos palaikymui. Labai aciu.

× Miami Lietuvių Amerikos piliečių klubas, Miami, Fla., vertindamas lietuviškos spaudos reikalingumą lietuvių išėjimoje, atsiuntė 50 dol. "Draugo" paramai. Nuosirdus aciu visiems klubo nariams.

× Kun. Lionginas Dieninis, Harrisville, Mich., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, savos spaudos palaikymui, atsiuntė 50 dol. auką ir kitą 50 dol. už 1984 metų prenumerata. Kun. L. Dieninį ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už gražią ir dosnią auką tariame nuosirdų aciu.

× Dr. K. Aglinskis, Chicago, Ill., Jūrų skautų veteranas, veikėjas, atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių 20 dol. auką. Labai aciu.

× Dr. Dana D. Vitkienė, Palos Hts., Ill., mūsų garbės prenumeratorė, agronomas Antanas Šantaras, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, už kalėdines korteles ir kalendorių, atsiuntė po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

Kūdikėlio Jėzaus gimtadienio proga "Tėvynės žvaigždutė" sveikina savo bendradarbius ir skaitytojus. Linki visiems sveikatos, Dievo palaimos ir religinės bei tautinės laisvės Tėvynėje.

REDAKTORIUS

Jonas Minelga

KALĖDŲ JĖZULIUI
Jėzulėli,
Kūdikėli
Žemės ir dangaus,
Kai šį rytą,
Išrašytą
Snaigėm, varpas gaus.

Aš ateisiu
Ir išskleisiu
Rankutes, kad Tu,
Šventuolių
Angelėlių
Apsuptas ratu,

Rastum kelią
Į širdelę
Mano — te jina
Saule žėri,
Rojaus gėrį
Jaučia amžinai.

KALĖDŲ NAKTIS

Visi vaikai Kalėdų senio laukia, bet niekas niekada nesulaukia. Paliks Kalėdų Senis dovaną ir parašys jums pasaką.

Jis turės ne vieną stirmą ir ateis su pilnu maišu. Jis nulips kaminiu ir įeis į jūsų namą.

To senelio ir aš laukiau, pasislėpiau, pasidėjau, bet nesulaukiau užmigau. Bet atkeliavęs baltabarzdus su pilnu maišu.

Gida Zikaitė,
Bostono lit. m-los mokinė.
("Švilpukas").

MŪSŲ KALĖDOS

Kalėdų laikas yra labai smagus. Galima čiuožti, slidinėti ir su rogem važinėti. Aš kiekvieną kartą važiuoju slidinėti ir ten praleidžiu vieną savaitę. Po to namuose Kūčias ir Kalėdas švenčiame. Kūdiom atvažiuoja pusbroliai, močiutė, mano dėdė ir tetos. Kalėdų dieną mes važiuojame į bažnyčią. Po to, sustojame pas močiutę ir valgomie priešpiečius. Taip mes praleidžiame Kūčias ir Kalėdas.

Algis Gleveckas,
Dariaus-Girėno lit. m-los
5 sk. mokinys.

KALĖDOS MŪSŲ ŠEIMOJE

Praeitų metų Kalėdų rytą mes ėjome į pamaldas. Grįžom 12 val. Nuėjome pamiegoti. Paskiau visa šeima važiuojame palei kelią. Jis manė, kad jau atėjo mirtis. Staiga pajuto švelnias rankas, kurios Todo pakėlė. Pravėręs akis, pamatė skaitytą angelą. Jis nunešė Todo į Maria Maggiore bažnyčią ir pasodino prie pat Kūdikio Jėzaus statulą. Todo meldėsi ir prašė Kūdikėlio Jėzaus sveikatos. Įvyko stebuklas. Pajuto jėgą savo kūne. Galėjo laisvai kvėpuoti, nebejautė karščio nei kosulio. Jis puolė ant kelių ir dėkojo Dievui už sveikatą. Tada angelas jį pakėlė ir nuvedė pas kunigą. Jam viską papasakojo. Kunigas patarė priimti komunią. Kai kunigas artinosi su šv. sakramentu, jam pasirodė prieš altorių Kristus, apsuptas angelų. Po komunjios suklypęs ilgai meldėsi prie Kūdikėlio Jėzaus statulos.

Pradėjo žvisti. Pagalvojo apie močiutę. Tuoj skubėjo namo. Močiutė nustebo pamačiusi jį šokinėjantį iš džiaugsmo. Buvo Kalėdų diena. Abu su močiute nuėjo į bažnyčią. Įvykį papasakojo klebonui — vienuoliui.

Asta Tūjūnelytė,
Kr. Donelaičio lit. m-los mokinė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Kūdikėliui Jėzui buvo pažadėjęs, kai pasveiks, bus kunigas. Gerų žmonių padedamas mokėsi. Įstojo į kunigų seminariją ir vėliau buvo įšventintas kunigu. Visą savo gyvenimą aukojo globodamas neturtingus vaikus. Tūkstančius vaikų išmoksline ir parūpino gerą gyvenimą. Kad ir vargingai gyvendamas, sulaukė senatvės. Vieną Kūčių naktį dar pajėgė nueiti į bažnyčią, atlikti Mišias, išdalinti komunią. Po pamaldų atsiklaupė pasimelsti. Rytą kitas kunigas jį rado bažnyčioje nebegyvą. Iškeliaavo pas Kūdikėlį Jėzų jo gimimo dieną. Žmonės jį laikė šventu žmogumi.

MUZIKOS MEGEJA

Aš noriu būti muzikos mokytoja. Aš labai mėgstu muziką. Aš labai mėgstu mokytį vaikus. Mano bobutė Čypienė irgi mėgsta muziką.

Andrėja S...
(Pavardė neišskaitoma)
Rochesterio Mindaugo Tamono lit. m-los mokinė.
("Plunksna").

KATYTĖ

Aš noriu auginti katytę. Aš pasirinkčiau pilką ir ją pavadinačiau Paslaptinga. Jai duočiau pieno lakti. Mes žaistume kartu kiekvieną dieną. Kai aš eičiau miegoti, mano katytė ateitų ant mano lovos ir prie mano kojų užmigūt.

Diana Ardicaitė,
Lemonto Maironio lit. m-los mokinė.
("Gintaro šalis").

GALVOSČKIS NR. 56

(Žiūrėkite piešinį). Žemiau nupieštą tortą reikia trimis tiesiais pjūviais padalinti į septynis gabalus taip, kad kiekviename gabale būtų po vieną gėlytę. (10 taškų).

GALVOSČKIS NR. 57

Atsakykite į šiuos klausimus: 1) Koks yra didžiausias ką tik gimęs gyvulikas pasaulyje? 2) Koks yra didžiausias gyvulus bet kada žemėje gyvenęs ar gyvenas? 3) Kuris paukštis deda didžiausius kiaušinius? 4) Kuris yra didžiausias paukštis pasaulyje? 5) Kuri yra didžiausia gėlytė (be druskos) vandeny žuvis? 6) Kuri yra didžiausia amfibija? 7) Kuris yra didžiausias šlužas (gyvačių giminės) pasaulyje?

Už visus teisingus atsakymus gausite 10 taškų. Už dalinius atsakymus 5 taškus.

GALVOSČKIS NR. 58

(Žiūrėkite aritmetikos ženklus). Pasiziūrėję į lentelę, įstatykite reikalingas skaitlines, kad gautumėte nurodytą atsakymą. (5 taškai).

$() - () : () = 1$
 $() + () - () = 1$
 $() - () \times () = 1$

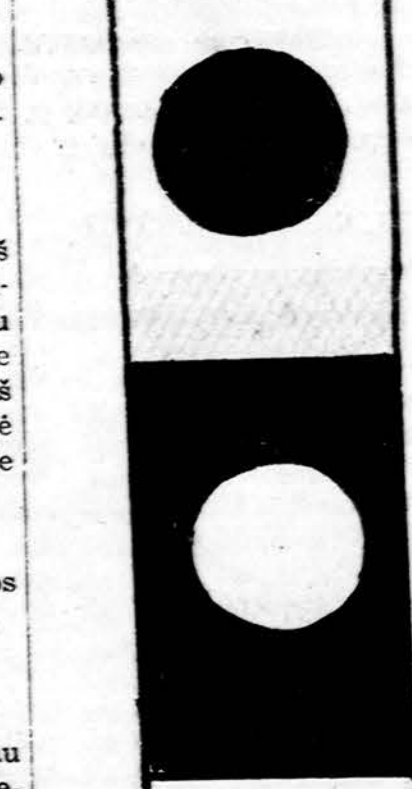
GALVOSČKIS NR. 59

(Žiūrėkite piešinį). Šuniuko šonuose yra surašyti skiemensys. Juos reikia sujungti, kad pasi-

darytų dešimt žodžių. Surašykite juos visus. Už kiekvieną žodį po vieną tašką.

GALVOSČKIS NR. 60
(Žiūrėkite piešinėlį). Kuris iš tų dviejų apskritimų yra mažesnis. (5 taškai).

GALVOSČKIO NR. 36 ATSAKYMAI

1) Apelsinai auga medžiuose. 2) Kalifornijoje. 3) Princas su princese. 4) Eskimai gyvena Aliaskoje. 5) Hawaii.

GALVOSČKIO NR. 37 ATSAKYMAS

Laikė vienos paros laikrodžius užskuba 10 sekundžių (30—20=10). Iš to atrodytu, kad 5 minutes laikrodžius užskubės laikė 30 dienų (10×30=300 sekundžių). Išėity, kad tas įvyktų liepos mėn. 31 d. rytą. Tačiau šis apskaičiavimas netikslus. Jau liepos mėn. 28 d. rytą jis skubės 3 min. ir 30 sekundžių (10×27=270 sekundžių). Kadangi dienos metu laikrodžius skuba 30 sekundžių, tai liepos mėn. 28 d. vakare jis skubės lygiai 5 minutes.

GALVOSČKIO NR. 38 ATSAKYMAS

Tas obeliskas yra pastatytas Kolonnos valstybės centre. (Rusų okupuotoje žemėje).

GALVOSČKIO NR. 39 ATSAKYMAS

Black Crappies yra gėlių vandeny žuvis. Labai giminingsos su sunfish ar black bass. Jos yra sidabrinės alyvinės spalvos su tamsiai žaliais taškais. Piliškai užaugusi būna maždaug vienos pėdos ilgumo. Turi du aukštus pelekus: vieną nugaroje, antrą papilvėje. Uodega raidės V pavidalo.

GALVOSČKIO NR. 40 ATSAKYMAS

Visi šie vardai yra miestelių pavadinimai Kentucky valstijoje.

Pirmą Kalėdų dieną negalima galvas šukuoti, nes žvirbliai rūtas kapos.